

NIEUWE
VESTE

EEN OVERZICHT
VAN ONS JAAR

CULTUUR

MAAKT

HET LEVEN

MOOIER

MEER

1. Nieuwe Veste gelooft erin dat we met onze expertise op het gebied van taal, creativiteit en kunst een essentiële bijdrage kunnen leveren aan de persoonlijke ontwikkeling en burgerschap van alle inwoners in Breda.

Dit doen we in samenwerking met vele lokale partners. Op deze manier zetten we ons in voor een sociaal en cultureel levendig Breda.

2019 stond voor Nieuwe Veste grotendeels in het teken van ingrijpende werkzaamheden aan het pand in de Molenstraat. Om al onze activiteiten door te kunnen blijven zetten zijn we nog meer de stad in gegaan. Zo presenteerden onze cursisten hun resultaten op het Klavers Jansen terrein, kreeg Makersbase een plek in de Uitvindfabriek in De Faam en organiseerden we expositie bij, en in samenwerking met, SMO Breda. Ondertussen bleef de bibliotheek, met aangepaste dienstverlening, geopend tijdens de verbouwing. We gaven in 2019 meer en meer vorm aan ons beleid 'Partner in Participatie', onder andere met het project #Geraniums, het Informatiepunt Digitale Overheid en het doorontwikkelen van ons Infopunt Amateurkunst.

MEER

TERUG

SAMEN OP WEG NAAR EEN CULTURELE MARKTHAL

MEER

mateco

G18S

mateco

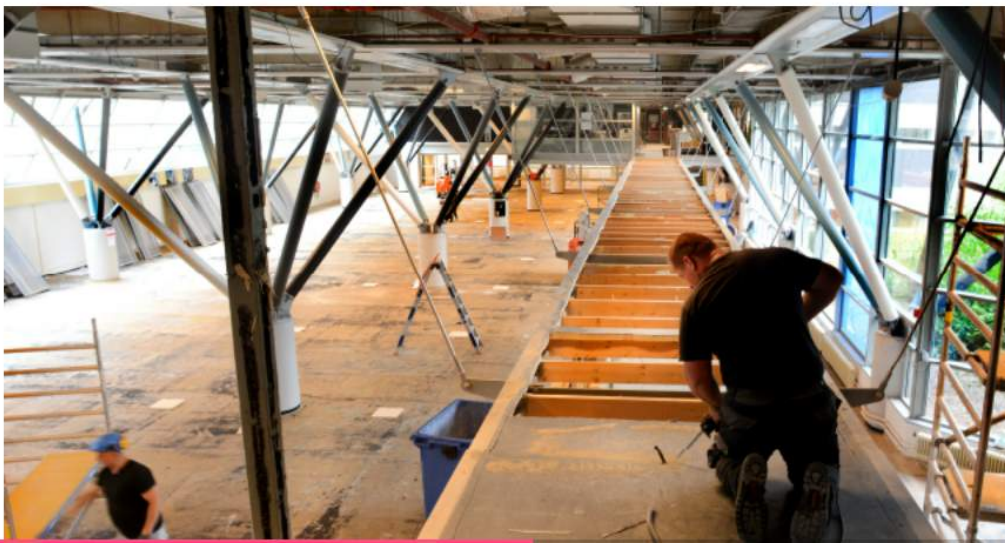
1087

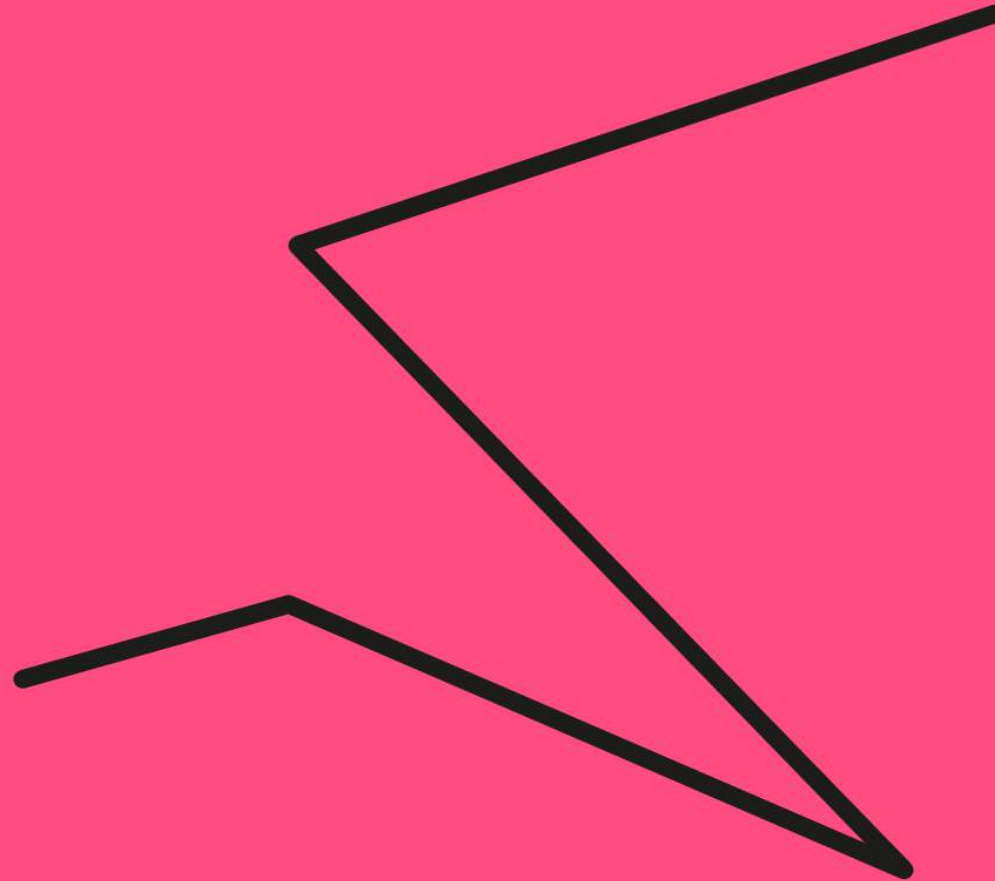
Nieuwe Veste is aan het veranderen. We hebben sinds 2016 een nieuwe koers, 'Partner in Participatie', hanteren één naam voor onze functies en we hebben een nieuwe huisstijl. Als onderdeel van onze nieuwe koers willen wij de culturele en maatschappelijke participatie van de Bredanaar vergroten.

Wij willen een plek zijn waar het bruist van creativiteit en ontwikkeling. Reden om nog eens goed naar de gebruiksfunctie van het gebouw te kijken. Samen met architect Herman Hertzberger zijn de plannen ontstaan voor een Culturele Markthal. In 2019 is gestart met de realisatie van deze plannen.

'Met de winkel open' is het pand gedurende het jaar verbouwd tot een open en verbonden ruimte, waar alle diensten van Nieuwe Veste samen komen. In deze Culturele Markthal worden mensen uitgenodigd zich te laten inspireren door taal, creativiteit en kunst. Daarnaast krijgen culturele partijen een plek in de Culturele Markthal, zij worden uitgenodigd om een groot deel van de programmering te gaan vullen. In 2019 werd de verbouwing afgerond, zodat het pand begin 2020 officieel geopend kon worden.

WAT CIJFERS OP EEN RIJ

ER WERDEN

540.000
MATERIALEN
UITGELEEND

AAN 34.188 BIBLIOTHEEKLEDEN

ER WERDEN MEER DAN

180.000
VERHUISD

BOEKEN

ER WAREN

MEDEWERKERS

WERKZAAM VOOR NIEUWE VESTE

350

& ZZP'ERS

2435* MENSEN
VOLGDEN
EEN CURSUS
OF LES

* Deelnemers creatieve lessen en cursussen en cursussen Taalhuis

WE LIETEN OUDERE BREDANAREN

**VERTELEN HOE HET IS OM
OUD TE WORDEN EN TE ZIJN**

**IN EEN VROLIJKE
THEATERVOORSTELLING**

MEER

In samenwerking met Theatergroep Hertog Zout werd in 2019 de vrolijke theatervoorstelling #Geraniums! gerealiseerd. Oud worden kan soms een ongemakkelijk onderwerp zijn. Immers, als mensen nog niet zo oud zijn, hebben ze het liever niet over oud worden.

En als mensen oud zijn, lijken ze door de maatschappij een beetje afgeschreven te worden. Via deze theatervoorstelling, met een cast bestaande uit 39 oudere Bredanaars en een seniorenkoor, wordt het onderwerp op een frisse manier belicht.

#Geraniums! is een theaterproject waarmee we het zorgsysteem, belichten, maar ook een positievere beeldvorming over ouderen willen bevorderen. Onder andere door verbindingen te maken tussen jongeren en ouderen. Via een educatieproject van Curio (MBO Sociaal Werk) en Avans Hogeschool (HBO Social Work) gingen 1e jaars zorgstudenten in gesprek met ouderen. Dit leverde waardevolle ontmoetingen en input op voor het theaterstuk. Tevens hebben de studenten de ouderen geportretteerd. De resultaten van deze ontmoeting werden tijdens de voorstellingen getoond.

In november vonden 16 voorstellingen plaats in de Stokvishallen. Het project was een groot succes, alle voorstellingen waren uitverkocht. Naast Curio en Avans werd er ook samengewerkt met het Cantabile Plus Koor en Grey Vibes uit Den Haag, waar dit project gestart is. #Geraniums! is landelijk ondersteund door RCOAK, Fonds Sluyterman-Van Loo, VSBen Prins Bernhard Cultuurfonds, en is een eerste stap naar een structurele theater- of creatieve werkplaats voor oudere Bredanaars!

WE PRIKKELDEN DE FANTASIE VAN KINDEREN

EN WAKKERDEN HUN
NIEUWSGIERIGHEID AAN

MEER

Cultuureducatie in het basisonderwijs is belangrijk. Daarom werkt Nieuwe Veste samen met het onderwijs en het culturele veld aan de ontwikkeling van het cultuurmenu De Ontdekking.

Met het thematische aanbod van De Ontdekking willen we flexibel inspelen op de behoefte van scholen, zodat cultuur écht een verrijking van de lesstof is.

De Ontdekking daagt kinderen uit en wil boeien, meevoeren en verwonderen. De Ontdekking geeft kinderen de kans een eigen mening te vormen én te uiten: wat vinden ze mooi – of juist niet – en waarom? Nieuwe Veste bouwt aan een culturele infrastructuur in Breda, waardoor kinderen de kans krijgen om hun talent te ontdekken, creativiteit te vergoten en vaardigheden te ontwikkelen, en daarmee op te groeien tot zelfbewuste mensen.

Nieuwe Veste adviseert en ondersteunt scholen via consulenten bij het uitwerken van de visie en het cultuurbeleidsplan of het jaarlijkse activiteitenplan. In samenwerking met het culturele veld wordt een kwalitatief hoogstaand en divers programma aangeboden, waaruit scholen hun programma kunnen samenstellen.

Tevens faciliteert Nieuwe Veste CultuurAcademie Breda: een netwerk waar uitwisseling, inspiratie en scholing wordt aangeboden aan leerkrachten in het primair onderwijs, pedagogische medewerkers en culturele aanbieders.

WE

STIMULEERDEN

LEZEN

VIA DE
KINDEROPVANG

MEER

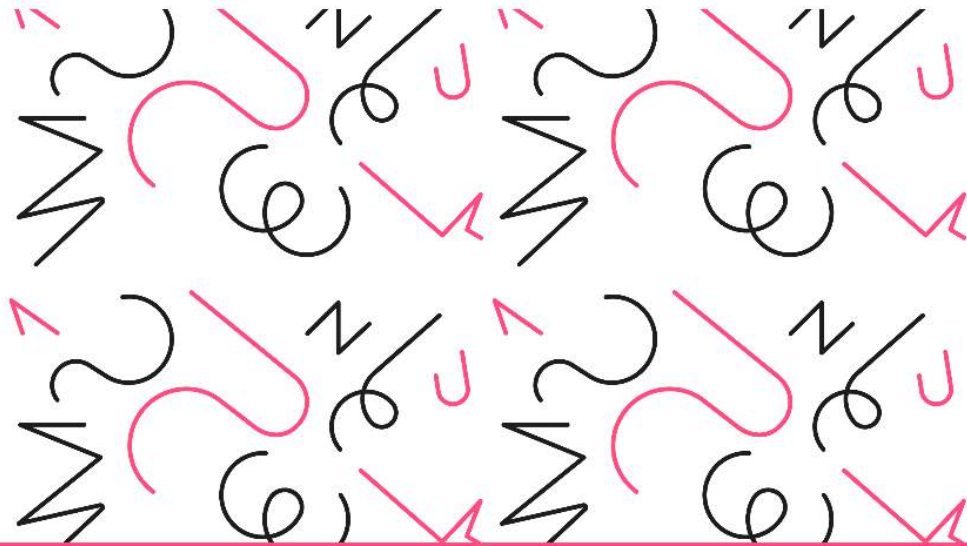

Nieuwe Veste is in 2019 begonnen met het opzetten van het project BoekStart in de Kinderopvang. BoekStart in de kinderopvang is een leesbevorderingsprogramma dat zich richt op kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en de pedagogisch medewerkers

Doel is om deze groepen intensief met boeken en lezen in aanraking te laten komen via de kinderopvang. Dit doen we door het creëren van een aantrekkelijke (voor)leesplek in de kinderopvang, een collectie boekjes, deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers, het betrekken van ouders, een voorleesplan en samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk. Het project wordt ondersteunt door een voorleesconsulent van Nieuwe Veste die gespecialiseerd is in het werken met en voor kinderen van 0-4 jaar.

In het voorjaar van 2019 zijn we op 21 locaties gestart. Iedere kinderopvanglocatie heeft nu een voorlees coördinator die samen met de voorleesconsulent zorgt voor het enthousiasmeren van de overige collega's, het gebruik van de boeken voor de kinderen en het betrekken van ouders. Ook is er op iedere kinderopvang een collectie boeken geplaatst die afgestemd is op de vraag van de betreffende locatie, wordt er maandelijks een nieuwsbrief gestuurd en zijn er inspiratiebijeenkomsten. Daarnaast zijn er ouderbijeenkomsten over (voor-)lezen en boeken en wordt er natuurlijk heel veel voorgelezen.

In het najaar van 2019 is Boekstart gestart in 26 andere locaties. Op dit moment maken 47 kinderopvanglocaties met een totaal van 1720 kindplaatsen gebruik van Boekstart in de Kinderopvang.

WE BEREIKTEN
MEER EN MEER
AMATEURKUNSTENAARS

VIA ONS **INFOPUNT**
AMATEURKUNST

MEER

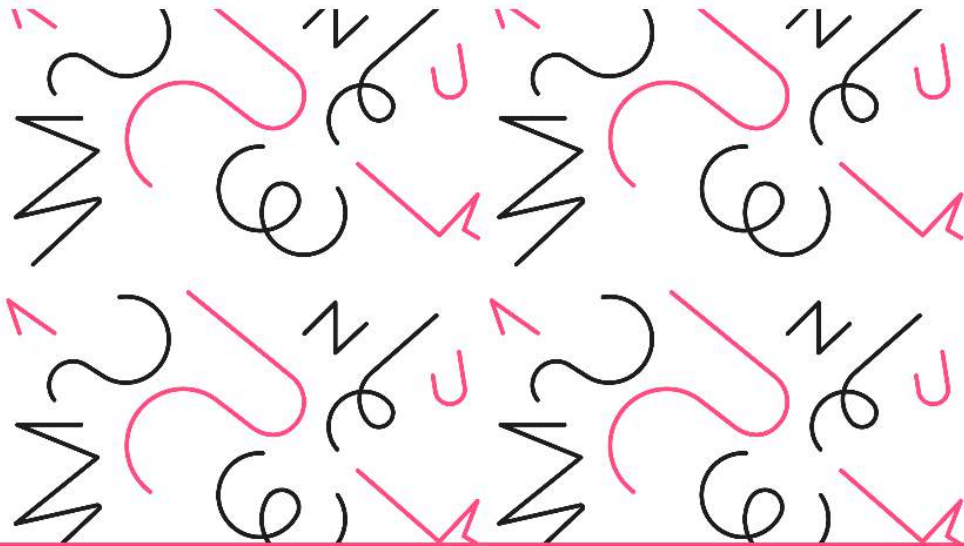

Amateurkunst is een groot onderdeel van het Bredase leven. Veel Bredanaars beoefenen kunstzinnige activiteiten in hun vrije tijd, op basis van plezier en uit liefhebberij. Deze Bredanaars zijn er in alle leeftijden, in verenigingsverband of individueel. Nieuwe Veste ondersteunt dit netwerk door de inzet van een consulent amateurkunst.

Het infopunt amateurkunst verbindt, regisseert en organiseert. Door in gesprek te gaan met deelnemers uit cultureel Breda worden behoeftes gesignaleerd. Juiste partijen worden met elkaar in contact gebracht, zodat amateurkunstenaars versterkt kunnen worden.

Tevens kunnen amateurkunstenaars bij het infopunt terecht voor advies over projectplannen, sponsoring en fondsenwerving. Indien nodig wordt er doorverwezen naar een geschikte partner die met de juiste expertise verder kan helpen.

In 2019 heeft de consulent amateurkunst ingezet op het beter in kaart brengen van de behoeften van amateurkunstenaars in Breda. Hiermee ontstaan netwerken die elkaar versterken door het delen van kennis en informatie. Daarnaast is het inloopspreekuur geïntroduceerd. Drie keer per maand is de consulent in één van de vestigingen van Nieuwe Veste aanwezig om vragen van amateurkunstenaars direct te beantwoorden.

**WE BUNDELDEN
ONZE KRACHTEN**

TECHNOLOGIE

IN BREDA

VOOR MEER

& CREATIVITEIT

MEER

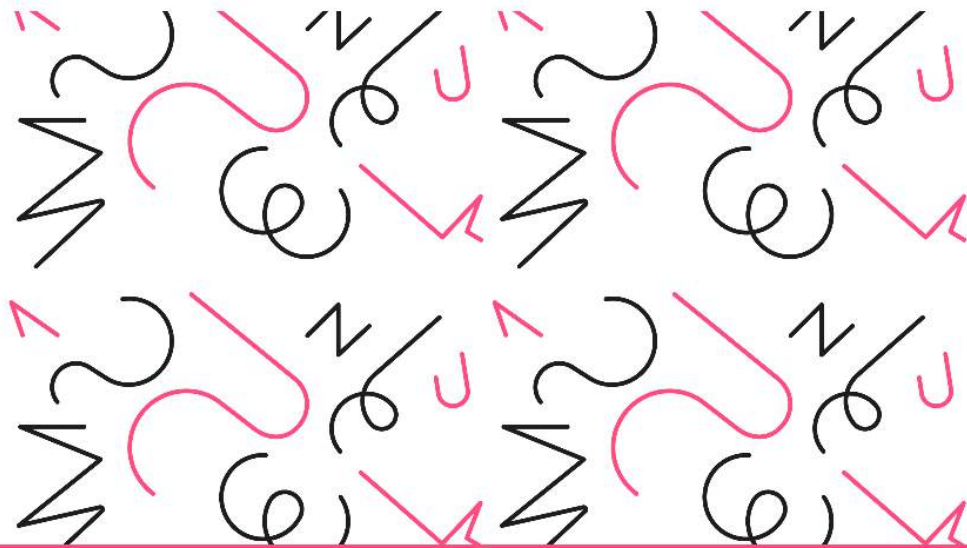

Makersbase is inmiddels een vanzelfsprekendheid binnen Nieuwe Veste: een plek waar gemaakt en geleerd wordt, en waar veel wordt samengewerkt.

Onze makerscoaches helpen en begeleiden iedereen die zelf aan de slag wil, zowel digitaal of analoog. Ook scholen hebben in de Makersbase iets opgestoken. Zo is bijvoorbeeld het Bredero College in een lessenreeks aan de slag gegaan met programmeren, stop motion filmpjes en 3d ontwerpen.

We werken niet alleen samen met scholen, ook met verschillende organisatie die weer net wat anders doen dan wij; zoals Codegube, 2 enthousiaste dames die het maken van websites voor iedereen toegankelijk maken. Maar ook Coderdojo. Deze internationale beweging leert kinderen tussen de 5 tot 17 jaar gratis programmeren en maakt hiervan een leuke en sociale ervaring. Na een succesvolle samenwerking in 2019 werd eind dat jaar bevestigd dat de samenwerking voortgezet wordt. Ook in 2020 gaan Nieuwe Veste en Coderdojo Breda verschillende activiteiten samen organiseren. Dit betekent dat er maandelijks Coderdojo middagen in de Makersbase zijn en dat Makersbase zichtbaar aanwezig is bij de FIRST Lego League regio finale.

Samen kun je en doe je meer! Door de krachten te bundelen willen we technologie en creativiteit een plek geven in de stad Breda.

WE HIEPEN
BREDANAARS

MET HET

DIGITAAL

REGELEN

VAN OVERHEIDSZAKEN

MEER

Nederland telt zo'n 4 miljoen mensen die moeite hebben met de digitale overheid.

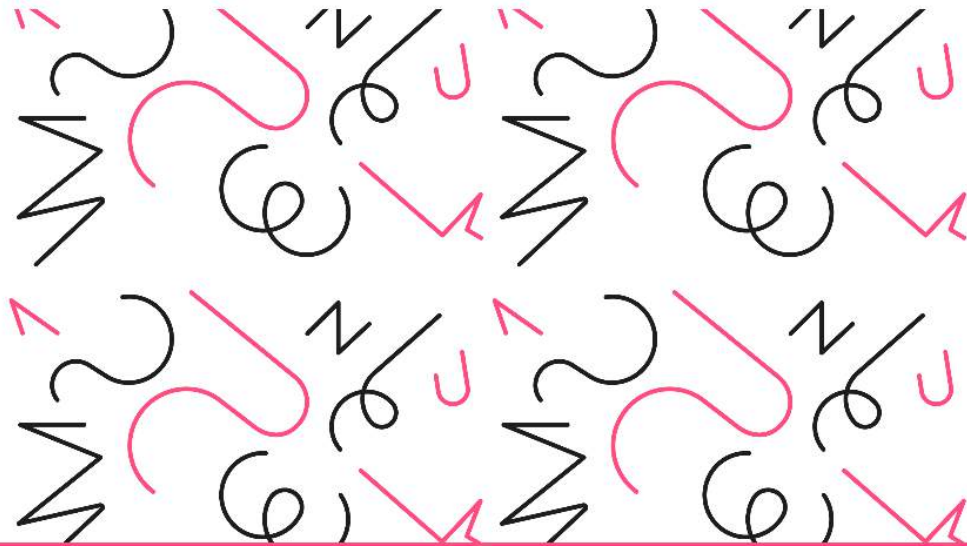
Bijvoorbeeld met de digitale Berichtenbox van MijnOverheid.nl, met zaken zoals huur- en zorgtoeslag, belastingen of studiefinanciering. Maar ook lopen mensen aan tegen de digitale wereld bij het verlengen van een rijbewijs, het betalen van (verkeers)boetes of vragen over pensioenen en uitkeringen.

Nieuwe Veste is onderdeel van een landelijke kopgroep, bestaande uit vijftien openbare bibliotheken. Bij bibliotheek noord is in juli het eerste Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) geopend, een laagdrempelige informatiefunctie waar Bredanaars terecht kunnen met hun vragen over de (gemeentelijke) overheid. Begin 2020 volgde een Informatiepunt in de bibliotheekvestiging zuid, later zal ook een IDO in locatie centrum worden ingericht.

Bibliotheekmedewerkers hebben trainingen gevolgd om de bezoekers van de juiste informatie te kunnen voorzien. Zij helpen bij het vinden van informatie op internet en kunnen doorverwijzen naar de juiste instanties.

Ook wordt verwezen naar cursussen om digitaal vaardiger te worden.

Bij het IDO trekt Nieuwe Veste gezamenlijk op met samenwerkingspartners Zorg voor Elkaar Breda, Taalhuis Breda en SeniorWeb.

**MET HET TAALHUIS
ZETTEN WE IN**

**OP BEGRIJPELIJKE
COMMUNICATIE**

MEER

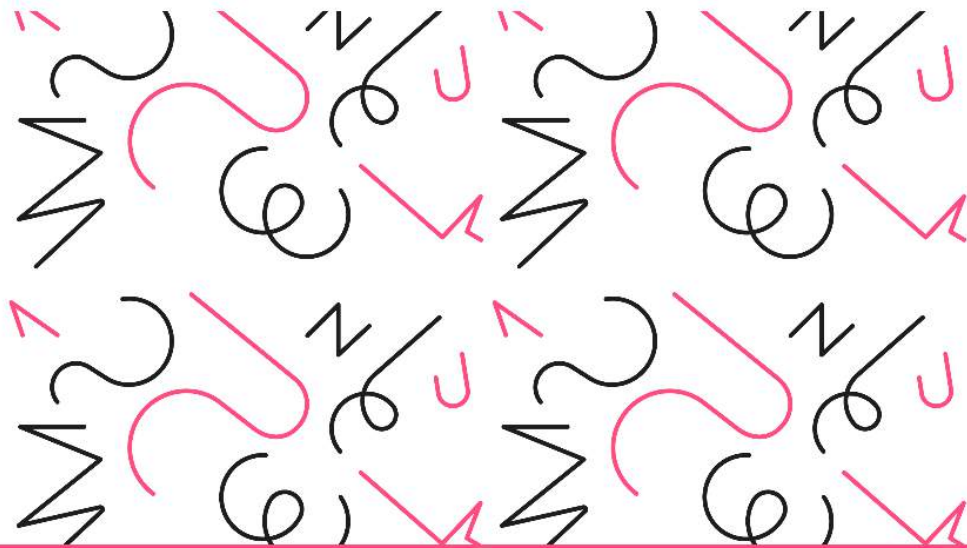

Taalhuis Breda is er voor iedereen die zijn basisvaardigheden wil verbeteren: lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Maar hoe maak je organisaties bewust van hun manier van communiceren? Zodat ook laaggeletterden de communicatie begrijpen?

Als antwoord daarop ging in september 2019 het Taalpanel van start: een panel dat bestaat uit Taalambassadeurs die zelf (ex-) laaggeletterd zijn. Wethouder Miriam Haagh stelde in Nieuwe Veste alle Taalambassadeurs voor aan het publiek en opende de bijbehorende expositie, waarbij de persoonlijke verhalen van de ambassadeurs via de telefoon te beluisteren waren.

De Taalambassadeurs spreken namens een grote groep: 1 op de 6 mensen in Nederland is laaggeletterd. De ambassadeurs testen op uitnodiging van organisaties de communicatiemiddelen en geven advies over begrijpelijke communicatie. Dat kunnen brieven en formulieren zijn, maar ook websites, contracten, belmenu's en looproutes. Ze zijn ook getraind in het geven van presentaties en interviews. Hun persoonlijke verhalen raken, creëren bewustwording en zetten ook andere laaggeletterden aan tot actie.

Het Taalpanel is een initiatief van de gemeente Breda in samenwerking met het Taalhuis Breda, Stichting Lezen & Schrijven en Stichting ABC. Het Taalpanel is betrokken bij de campagne 'Huh, wat bedoelt u?' en werkt samen met Breda Eenvoudig, waarbij tien organisaties zijn aangesloten. Bredase organisaties en bedrijven kunnen het Taalpanel kosteloos inzetten.

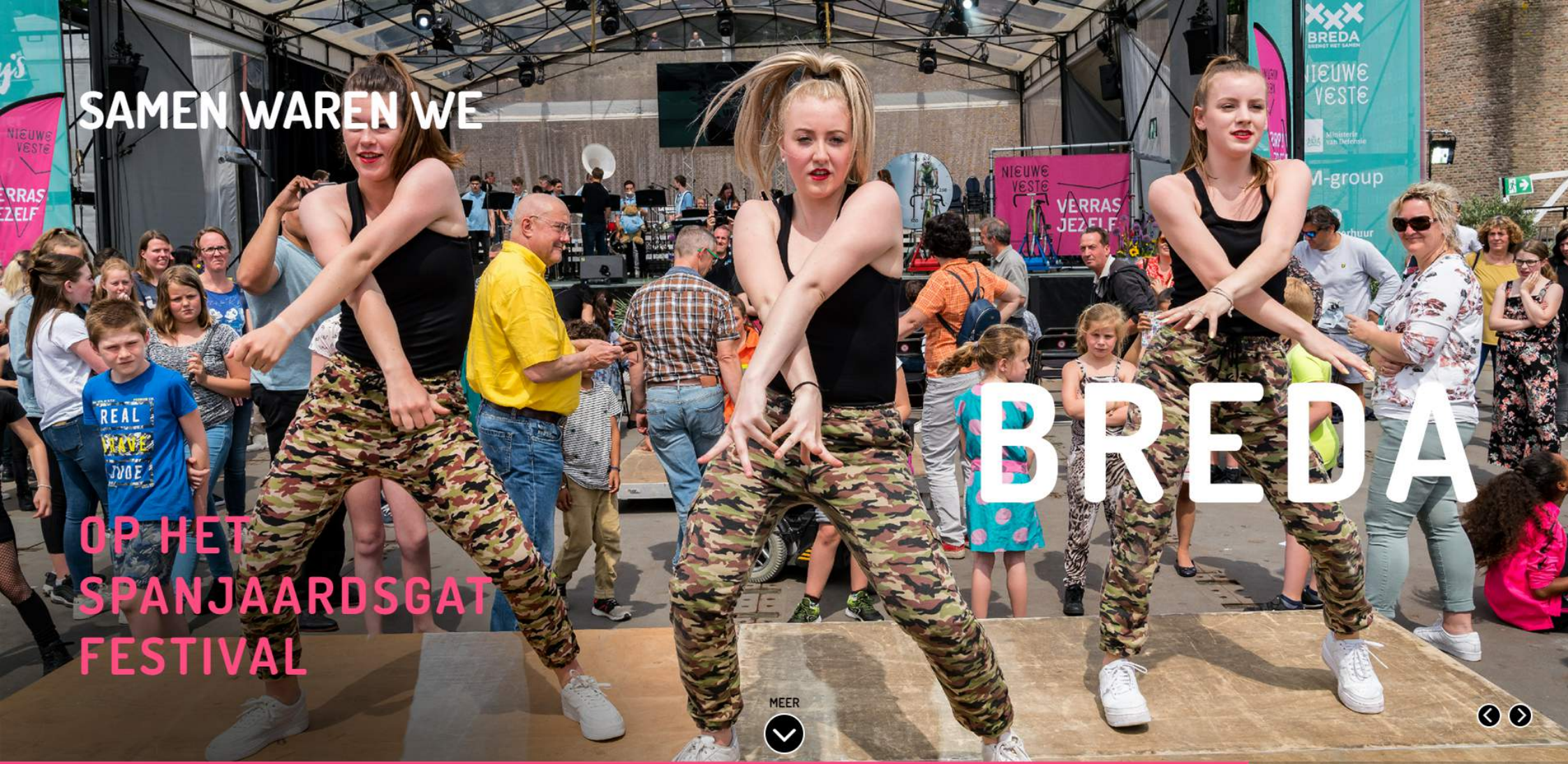

SAMEN WAREN WE

OP HET
SPANJAARDSGAT
FESTIVAL

BREDA

MEER

NIEUW VESTE
VERRAS JEZELF

NIEUW VESTE
VERRAS JEZELF

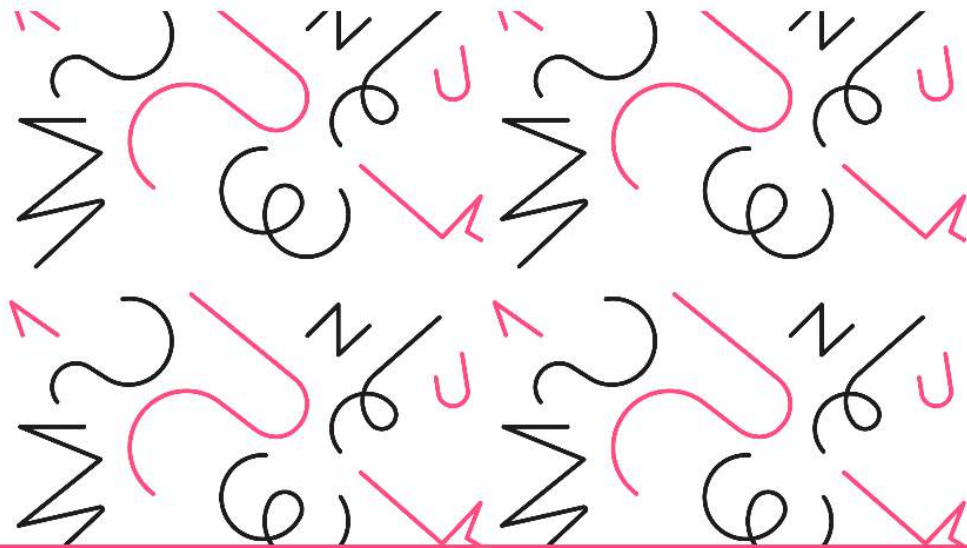
BREDA
LEVEN EN WERKEN
NIEUW VESTE
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
M-group

Reeds een aantal jaar werken Spanjaardsgat Festival en Nieuwe Veste samen. Tijdens het festival faciliteert Nieuwe Veste mede het optreden van het Breda's Festival Orkest en zorgen we voor invulling van een middag vol amateurkunst. Dit jaar kozen we ervoor om verschillende disciplines met elkaar te combineren, in het gekozen thema 'helden'.

Onder het motto "Wij Zijn Breda" presenteerden we een middag met unieke combinaties van sport, muziek, dans en theater. Oud-atleet Cock van Blerck (86) liet op de klanken van de Nieuwe Veste bigband het toegestroomde publiek bewegen. Er werd gedanst door Studio Jump en dansschool Nicole van Twist. Buddy to buddy vertelde indrukwekkende verhalen en er werd enthousiast meegedanst met Dabke dansers.

Met deze middag lieten we zien dat Breda bruist van cultuur en dat cultuur in ons allemaal zit. Ideeën, passies, smaken, stijlen: het maakt niet uit waar je vandaan komt of wat je doet. Samen maken we Breda een beetje mooier! Voor dit optreden werd er samengewerkt met vele Bredase culturele partners. De middag werd door bezoekers en organisatie van het Spanjaardsgat Festival zeer geslaagd bevonden.

WE BRACHTEN
TAAL, KUNST EN
CREATIVITEIT

A close-up photograph of two young women taking a selfie. The woman on the left is holding a blue smartphone and has a wide, open-mouthed smile. The woman on the right is also smiling broadly, looking towards the camera. They are both wearing casual clothing; the woman on the left is in a green turtleneck and a blue plaid shirt, while the woman on the right is in a dark top. The background is a plain, light-colored wall.

NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

MEER

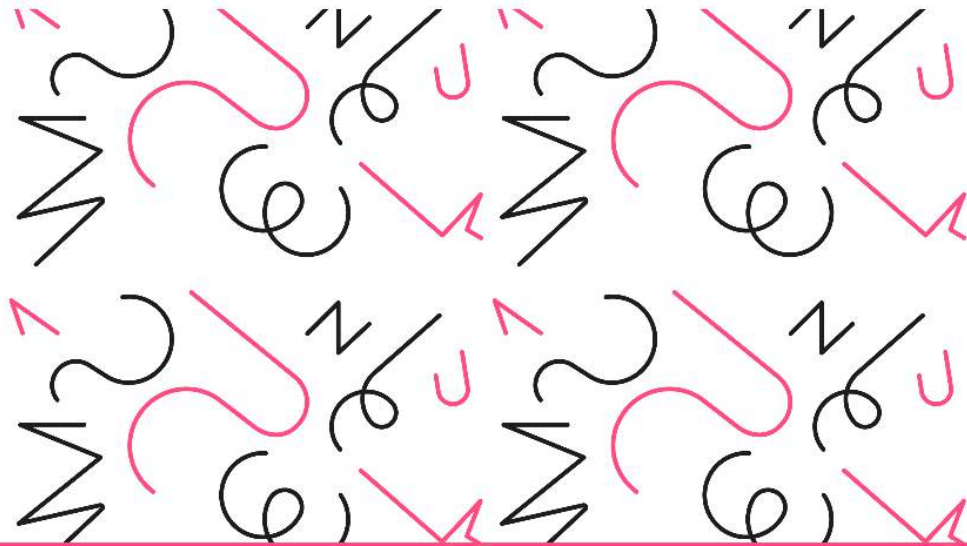

Dag van de Waarheid

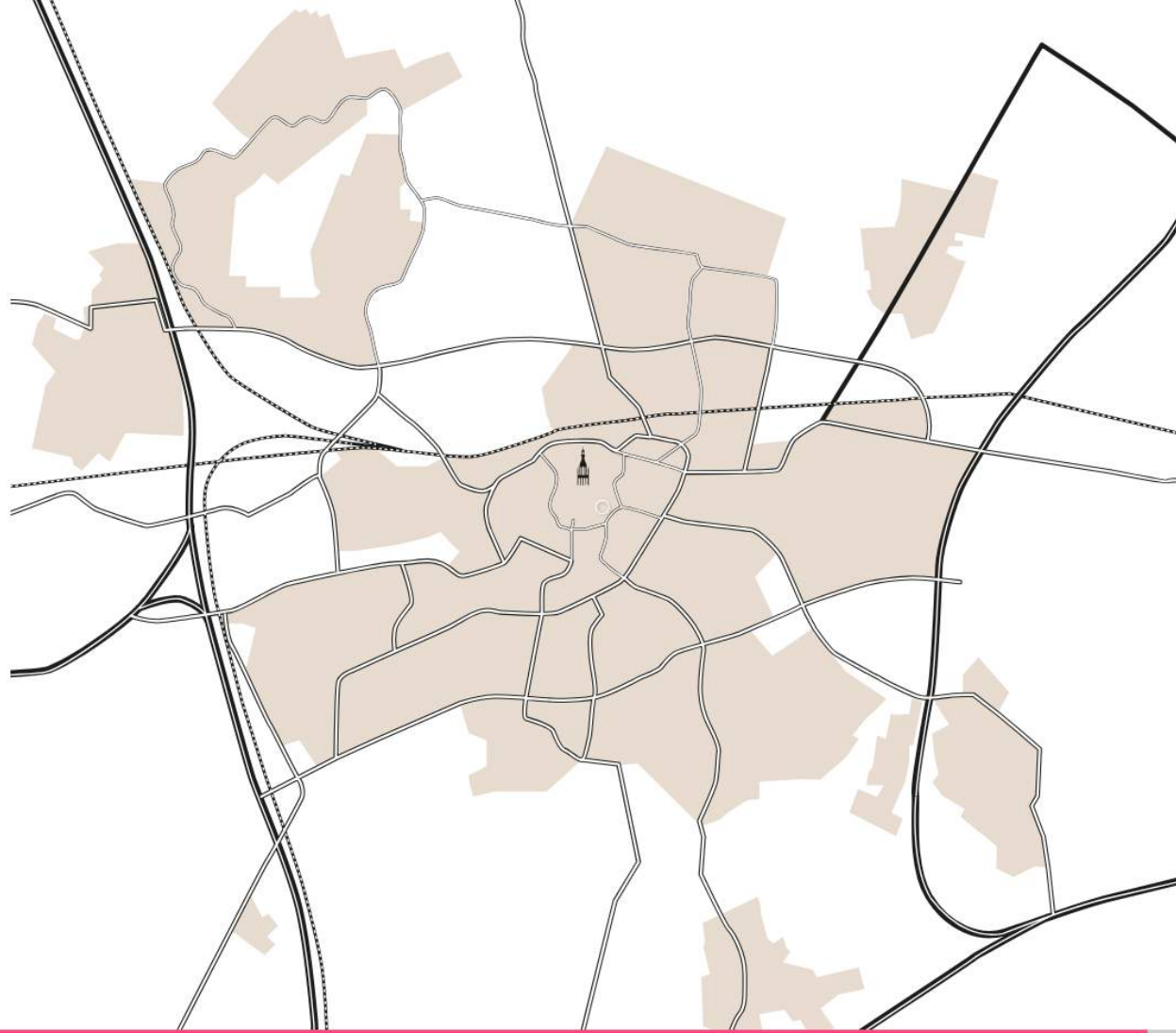
De waarheid is in de huidige maatschappij voor jongeren best een moeilijk begrip. Tijdens de Dag van de Waarheid trainden leerlingen van een VMBO hun onderzoeksvaardigheden door meerdere aspecten van het begrip waarheid te onderzoeken. Schrijfster Marloes Morshuis ging met hen in gesprek over haar klimaatthriller Borealis: wat is non-fictie en wat is fictie? In een andere workshop ontdekten de leerlingen dat een stelling zowel bevestigd als ontkracht kan worden als je op internet zoekt. Hoe ga je hiermee om? En ook fake-news, of nepnieuws, kwam aan de orde: wat voor soorten zijn er, en waarom voel je je geroepen om iets te delen?

Kunstbende werkplaats

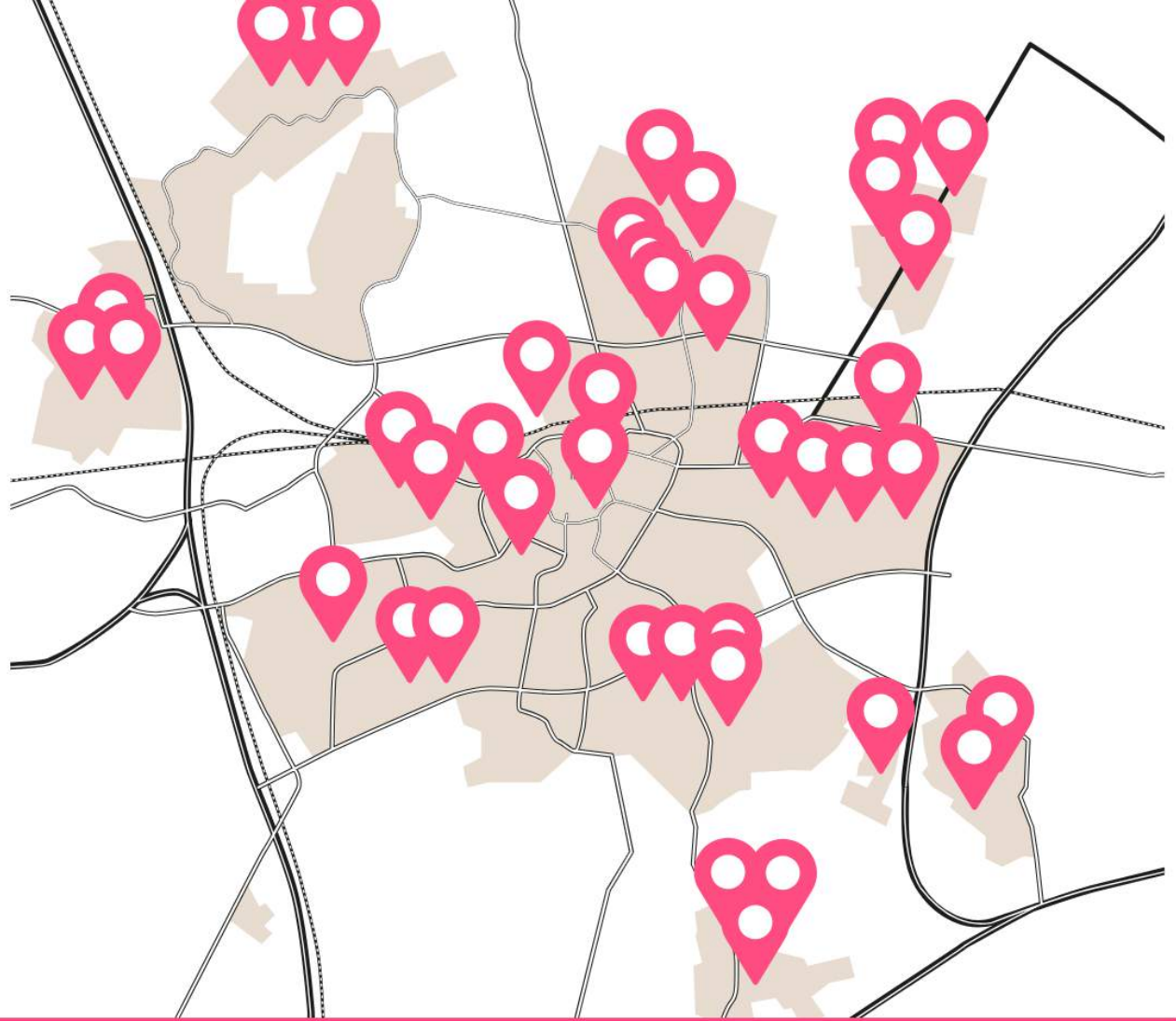
Voor het voortgezet onderwijs werkt Nieuwe Veste nauw samen met de Kunstbende, de organisatie voor talentontwikkeling voor jongeren. In de kerstvakantie heeft er een werkplaats plaatsgevonden voor creatieve jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Jongeren konden een keuze maken voor een masterclass theater, film, mode of creatief schrijven. De middag eindigde met een gezamenlijke presentatie, waar mooie ideeën ontstonden voor cross-overs.

JE VINDT NIEUWE VESTE

**OVERAL IN
BREDA!**

BESTE LEZER,

Met dit digitale jaarverslag geven we je een beeld van wat Nieuwe Veste in 2019 voor Breda heeft betekend.

Gertjan Endedijk
directeur bestuurder

Je bent van ons gewend dat wij alle Bredanaars kennis willen laten maken met taal, creativiteit en kunst. In 2019 zijn we daar voortvarend mee verder gegaan. In dit jaarverslag zag je daarvan een aantal interessante en aansprekende voorbeelden.

2019 was een bijzonder jaar: naast alle activiteiten en dienstverlening die je van ons gewend bent, of die nieuw voor je waren, is ook in 2019 het gebouw aan de Molenstraat ingrijpend verbouwd en opnieuw ingericht. Dat was een heel karwei, want tijdens deze verbouwing bleef onze winkel helemaal open! Breda is nu een Culturele Markthal rijker. Een prettige plek om te verblijven, om interessante dingen tegen te komen. Van ons, maar ook van andere organisaties in de stad.

Wij realiseren ons, dat we nu in een hele andere tijd leven dan het jaar 2019 van dit overzicht. Alles wat toen normaal en gewoon leek, ziet er nu heel anders uit. Maar ondanks al deze onzekerheden blijven onze ambities recht overeind. Wij blijven ons inzetten voor persoonlijke groei, talentontwikkeling en burgerschap voor iedereen. Dat doen we met het enthousiasme en vakbekwaamheid van al onze medewerkers. In dit verslag hebben we je een overzicht gegeven van wat we daarvoor hebben gedaan in 2019. Daar gaan we mee door, hoe de wereld er ook uit mag komen te zien.

Wij blijven je verrassen!

Wicher Meijer
voorzitter Raad van Toezicht

Gertjan Endedijk
directeur bestuurder